

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО ПРАВА

КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ

з дисципліни

Українські студії:

Історичні студії,

Права людини, громадянина України,

Українська мова в сучасному комунікативному просторі

Поля форми	Опис поля форми
Київський університет імені Бориса Грінченка	
Кафедри	<i>історії України української мови публічного права</i>
Програма екзамену з дисципліни	<i>Українські студії; Історичні студії; Права людини, громадянина України; Українська мова в сучасному комунікативному просторі</i>
Курс	<i>1</i>
Спеціальність Освітня програма	<i>022 Дизайн 022.00.02 Графічний дизайн</i>
Форма проведення письмова / усна / комбінована	<i>письмова</i>
Тривалість проведення	<i>2 години</i>
Максимальна кількість балів: 40 балів	<i>40 балів: 15 балів з модуля «Історичні студії» – за написання творчої роботи на запропоновану тему з історії України; 10 балів з модуля «Права людини, громадянина України»; 15 балів з модуля «Українська мова в сучасному комунікативному просторі» – за виконання тестових завдань.</i>

Перелік допоміжних матеріалів: для проходження екзамену необхідні мобільний телефон / ПК, з якого є доступ до системи електронного навчання Moodle та встановлені Skype / Google Hangouts Meet.

Орієнтовний перелік тем для написання твору з історичних студій:

1. Руська середньовічна вотчинна державність Рюриковичів: династія та її країна.
2. Історичне значення християнізації середньовічної Русі-України.
3. Українські шляхетські спільноти у польській станово-представницькій державі ранньомодерної доби.
4. Роль козацтва в українській історії ранньомодерного часу.
5. Роль Києво-Могилянської академії в історії української культури XVII–XVIII ст.
6. Соціальна трансформація у XIX ст.: від станового ладу до модерних класів.
7. Імперська державність та абсолютна монархія як чинники української історії XVIII–XIX ст.: російські й австрійські варіації.
8. Шляхи та ідеологічні моделі формування модерної української нації у XIX–XX ст.
9. Український романтизм та його значущість для формування української нації.
10. Українське демократичне народництво другої половини XIX ст.: ідеологія та провідні діячі. Ідейна спадщина Володимира Антоновича.
11. Громадсько-політичні погляди Бориса Грінченка.
12. Ідейна спадщина Михайла Драгоманова: між національним та загальнолюдським.
13. Українська соціал-демократія на початку XX ст.: поєднання національного та класового дискурсів.
14. Підприємництво у промисловості, сільському господарстві, торгівлі та фінансовій царині у другій половині XIX – на початку XX ст.: «капіталізм по-українськи».
15. Українська революція 1917–1921 рр.: здобутки та втрати.
16. Ідейна спадщина В'ячеслава Липинського та модерний український консерватизм.
17. Радянський тоталітарний режим (сталінізм) в Україні: ідеологічні засади та практичне втілення.
18. Радянські економічні експерименти: воєнний комунізм, НЕП, планове командно-адміністративне господарювання: ідеологічні засади та практичне втілення.
19. Теоретичні засади та практики українського інтегрального націоналізму.
20. Формування української політичної нації після здобуття Україною державної незалежності 1991 р.

Критерії оцінювання твору з історичних студій

0-5 балів	Студент відтворює незначну частину навчального матеріалу, передбаченого програмою, може виконати тільки елементарні завдання.
6-9 балів	Студент відтворює основний навчальний матеріал програми. Здатен з помилками та неточностями дати визначення понять.
10-13 балів	Студент добре володіє матеріалом програми, уміє аналізувати та систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією.
14-15 балів	Студент має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальної програми, усвідомлено використовує їх у стандартних і нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал.

Орієнтовний перелік питань з української мови:

1. Ознаки літературної мови: унормованість, багатофункціональність, стилістична диференціація, наддіалектність, високий ступінь престижності.
2. Комунікативні якості мовлення: правильність, змістовність, логічність, точність, доречність, стислість, достатність, виразність, багатство, етичність, естетичність.
3. Стилiстична система сучасної української мови. Характеристика функціональних стилів і підстилів мовлення. Взаємозв'язок і взаємодія стилів.
4. Мовні і жанрові особливості, текстові норми наукового та офіційно-ділового стилів.
5. Культура усного спілкування. Технічні показники виразного мовлення: дихання, голос, дикція, інтонаційне багатство.
6. Засоби ритміко-інтонаційної організації мовленнєвого потоку: інтонація, логічні та психологічні паузи, логічний наголос.
7. Інтонація та її компоненти: мелодика, темп, тембр мовлення, інтенсивність мовлення, фразовий наголос.
8. Основні орфоепічні норми української мови. Особливості вимови голосних і приголосних звуків, звукосполучень, слів іншомовного походження.
9. Основні закони милозвучності української мови. Фонетичні засоби милозвучності мови (чергування /у/ – /в/, /і/ – /й/; варіанти прийменників і префіксів).
10. Модель та характерні особливості ділової телефонної розмови.
11. Особливості українського мовленнєвого етикету. Мовленнєвий етикет ділового спілкування.
12. Мовні моделі звертання, ввічливості, вибачення, погодження тощо.
13. Гендерний аспект фахового спілкування. Гендерні характеристики комунікативної поведінки. «Чоловічий» і «жіночий» типи слухання. Фемінітиви і маскулінітиви в українській мові ХХІ ст.
14. Система мовних норм: орфоепічні, акцентуаційні, лексико-фразеологічні, морфологічні, синтаксичні, графічні, орфографічні, пунктуаційні, стилістичні.
15. Українська орфографія. Основні зміни в новій редакції українського правопису (2019).
16. Орфографічні норми. Позначення м'якості приголосних на письмі. Найважливіші правила вживання м'якого знака, апострофа (в питомих українських і запозичених словах). Написання слів із пів-. Написання складних слів разом, окремо, з дефісом.
17. Фонетичні процеси чергування голосних і приголосних звуків, відображення цих явищ на письмі. Уподібнення) приголосних, позначення асимілятивних змін на письмі (орфографічно). Правопис слів з подовженням і подвоєнням приголосних. Спрощення в групах приголосних та позначення його на письмі.
18. Правопис найуживаніших префіксів і суфіксів.
19. Правопис слів іншомовного походження (правила написання *и, і, ї*; подвоєння приголосних у загальних і власних назвах іншомовного походження).
20. Основні правила вживання великої літери у власних назвах.
21. Складні слова. Написання складних слів разом, через дефіс. Складноскорочені слова. Способи творення, правопис аббревіатур.
22. Лексичне багатство мовлення. Особливості вживання у мовленні багатозначних слів, омонімів, антонімів.
23. Точність мовлення і синонімія. Вибір синоніма із синонімічного ряду. Перифрази. Евфемізми.

24. Пароніми. Типові лексичні помилки, зумовлені явищем паронімії. Плеоназм, тавтологія як елемент засміченості мовлення.
25. Чистота мовлення і вживання просторічної, жаргонної, діалектної лексики.
26. Доцільність уживання іншомовної лексики, канцеляризмів у різних стилях мовлення. Точність мовлення і слова-терміни. Особливості вживання у мовленні термінологічної лексики.
27. Фразеологічні норми сучасної української літературної мови. Особливості вживання фразеологізмів у різних стилях мовлення.
28. Особливості використання граматичних форм іменників у фаховому мовленні (категорії роду, числа, відмінка). Труднощі словозміни іменників.
29. Прикметники у фаховому дискурсі: труднощі у творенні та вживанні форм ступенів порівняння, порівняльних конструкцій. Правопис складних прикметників.
30. Особливості використання числівників: відмінювання числівників, зв'язок з іменниками. Мовні формули на позначення часу.
31. Особливості вживання і правопису дієслівних форм. Труднощі творення, правопису й уживання дієприкметників, дієприслівників.
32. Особливості вживання службових частин мови (прийменників, сполучників, часток) у фаховому мовленні.
33. Складні випадки керування (прийменникового і безприйменникового). Способи відтворення українською мовою російськомовних конструкцій з прийменником **по**.
34. Пунктуаційні норми сучасної української літературної мови. Розділові знаки при однорідних і відокремлених членах речення, звертаннях. Пунктуація у складних реченнях.

Критерії оцінювання тестових завдань з модуля

«Українська мова в сучасному комунікативному просторі»

Тестування передбачає відповіді на 15 тестових питань: по 1 балу за правильну відповідь на кожне із завдань (від 0 до 15 балів).

Орієнтовний перелік питань з прав людини, громадянина України:

1. Людина, особа та громадянин: співвідношення понять.
2. Права людини: поняття, сутність та риси.
3. Класифікація прав людини і громадянина.
4. Поняття, зміст та структура конституційно-правового статусу людини і громадянина.
5. Єдність прав та обов'язків людини і громадянина.
6. Рівність прав людини і громадянина, рівність перед законом.
7. Обмеження прав та свобод людини і громадянина в умовах воєнного стану та надзвичайного стану.
8. Конституційно-правові обов'язки громадян.
9. Поняття та ознаки особистих прав та свобод людини і громадянина.
10. Право на життя та здоров'я.
11. Право на свободу та на особисту недоторканість.
12. Право на недоторканість житла та право на таємницю особистого життя.
13. Свобода світогляду та віросповідання.
14. Поняття та особливості політичних прав та свобод.
15. Право на громадянство.
16. Поняття, особливості економічних прав і свобод.
17. Зміст та види соціальних прав і свобод.
18. Поняття та види культурних прав і свобод.
19. Право на працю, на відпочинок і соціальний захист.
20. Поняття та особливості судового захисту прав і свобод людини.

21. Роль адвокатури в процесі судового захисту прав людини і громадянина.
22. Функції прокуратури в процесі захисту прав людини і громадянина.
23. Позасудовий механізм захисту прав та свобод людини і громадянина. Інститут Уповноваженого з прав людини, організація та гарантії діяльності.
24. Універсальна система захисту прав людини (Міжнародні (міждержавні) органи і організації).
25. Європейський суд з прав людини, механізм та особливості розгляду заяв.

Критерії оцінювання тестових завдань з модуля

«Права людини, громадянина України»

Тестування передбачає відповіді на 10 тестових питань: по 1 балу за правильну відповідь на кожне із завдань (від 0 до 10 балів).

Ухвалено на засіданні кафедри української мови

Протокол № 13 від 15.11. 2024 р.

Екзаменатор

Р.С.Дружененко

Завідувач кафедри

М.О. Вінтонів

Ухвалено на засіданні кафедри історії України

Протокол № 4 від 02.11. 2022 р.

Екзаменатор

Є.А. Ковальов

Завідувачка кафедри

А.В. Гедьо

Ухвалено на засіданні кафедри публічного права

Протокол № 1 від 09.11.2022 р.

Екзаменатор

Д.П. Гуріна

Завідувачка кафедри

Г.П. Власова